

Stichting

Meensel-Kiezegem '44

32e Editie
augustus 2009

BELGIE - BELGIQUE
PB 30038

Rechtzetting

In onze vorige Nieuwsbrief waren we verkeerd ingelicht over de plechtigheden van augustus in Meensel-Kiezegem. Daarom hier de rechtzetting door de voorzitter van de vereniging van Politieke Gevangenen van Meensel-Kiezegem en Tienen.

Gewest Meensel-Kiezegem & Tienen

Jaarlijkse Herdenkingsplechtigheid te Meensel - Kiezegem

De plechtigheid ter nagedachtenis van de slachtoffers van de terreuracties uitgevoerd door de bezetter op 1 en 11 augustus 1944 te Meensel-Kiezegem zal plaatshebben op

Zondag 09 augustus 2009

om 9.30 uur : Bloemenhulde aan het ere-kerkhof te Meensel

om 10.00 uur : Eucharistieviering in de kerk St-Pieter van Kiezegem

om 10.45 uur : Plechtigheid aan het monument te Kiezegem met

toespraken van Mevr. Chris Desaeve-Cleuren,

burgemeester en door de Nationale voorzitter

van de N.C.P.G.R. dhr. Jozef Craeninckx.

Bloemenhulde en slotwoord door de plaatselijke voorzitter.

Voor de vaandeldragers worden zitplaatsen voorzien.

Na de plechtigheid wordt in het 'Ontmoetingscentrum' een receptie aangeboden door het gemeentebestuur.

Het Infolokaal over de gebeurtenissen in augustus 1944 is die dag toegankelijk.

Langs deze weg nodigt het bestuur van het gewest Meensel-Kiezegem en Tienen u vriendelijk uit op deze herdenkingsceremonie en daarna op de receptie voor een gezellige babbel.

Bij voorbaat dank voor uw gewaardeerde aanwezigheid.

Namens het bestuurscomité van de NCPGR - Meensel-Kiezegem,

Vital Craeninckx, voorzitter

tel. 016 63 46 23 gsm. 0496 50 46 77 e-mail: vital.craeninckx@skynet.be

Inhoud

<i>Voorwoord</i>	<i>p2</i>
<i>Vredesmuseum</i>	<i>p3</i>
<i>Een monument sterft</i>	<i>p3</i>
<i>Hitler is dood</i>	<i>p4</i>
<i>De Wilhelm Gustloff</i>	<i>p5</i>
<i>Eikels weer naar</i>	
<i> Neuengamme</i>	<i>p6</i>
<i>Herdenking 30 mei</i>	<i>p7</i>
<i>Nieuw boek over</i>	
<i> Meensel-Kiezegem</i>	<i>p8</i>
<i>Ook te weten en niet</i>	
<i> vergeten</i>	<i>p9</i>
<i>Documenten</i>	<i>p10</i>

Stichting Meensel-Kiezegem '44

*Binkomstraat 56
3391 Meensel-Kiezegem*

*info@meensel-kiezegem44.be
www.meensel-kiezegem44.be*

12de Herdenkingsreis - Laatste berichten!

*Denk eraan dat we om **6 uur stipt** vertrekken op donderdag 27 augustus 2009 aan het voormalig station in Meensel (er is voldoende parking).*

*Voor het eerste middag maal zorgt iedereen zelf voor zijn **lunchpakket** (zo gaan we nutteloos tijdverlies vermijden)- in de autocar wordt drank voorzien
Algemeen schema van de reis (deelnemers ontvangen bij vertrek een uitgebreide brochure met alle nodige gegevens) op de volgende bladzijde...*

Afgiftemaanden:

Februari, Mei,

Augustus & November

Erkenningsnummer 608508

Afgiftekantoor 3390 Tielt-Winge

Algemeen schema van de twaalfde herdenkingsreis (deelnemers ontvangen bij vertrek een uitgebreide brochure met alle nodige gegevens):

27 augustus:

vertrek Meensel (6 uur) - Bergen-Belsen (site & nieuw museum) - Ludwigslust (bloemen) - Wöbbelin (plaats van het kamp & bezoek monument en evt museum) - Ahrensburg (hotel)

28 augustus: Neuengammedag:

Herdenkingshal, ons beeld "De Wanhoop van Meensel-Kiezegem", Klinkerwerke, Haven, voormalige gevangenis, middagmaal in Am Deich (vrij), Nieuwe musea op de site, slot aan het voormalig crematorium. 's Avonds culturele uitstap naar Hamburg (vrij).

29 augustus:

Lübeck, Pelzerhaken (Cap Arcona), Sandbostel, Bullenhuserdamm.

30 augustus:

Farge (grootste duikbootbunker)- Blumenthal – terugreis over de Weser.

Voorwoord

Samen leven wordt moeilijk.

Wie herinnert zich niet de joelende menigte op de vierdaagse van Rock Werchter? Toch om schrik van te krijgen moest je daar toevallig tussen geraken.

Beelden van de beklimmingen in de Pyreneeën: gek geworden supporters en vlaggendragers...

Wie doet daar nog normaal?

De verkoopdiensten van de voetbal-abonnementen draaien op volle toeren. Stadions zijn vanaf nu al te klein ondanks de crisis waarover zoveel gekraaid wordt. Het meest frappante las ik tijdens de internationale boerenbetoging in Brussel: een boer met een sprekende spandoek "We zijn met te veel varkens". In feite ging het bij die gelegenheid over de melkkoe en haar melkproductie gekoppeld aan de kosten en verkoopprijs. De persoon in kwestie had kunnen inkorten en een veelzeggende slogan meedragen: We zijn met teveel. Meer moest dat niet zijn.

Want werkelijk, we zijn met te veel. Samenleven met velen wordt in onze dagen meer en meer

aangevoeld als een last. We leven heel dicht op mekaar, als haringen in een doos. De nodige wetten en regels moeten alles regelen: sociaal verkeer heet dat, een sociaal netwerk en nieuwe decreten lossen alles op.

Samenleven wordt leven met velen die anders zijn. Daar nijpt de schoen.

Er is geen homogeniteit meer. Dit fenomeen slaat toe over heel de wereld. Ons straatbeeld wordt gekleurd door mensen van een ander ras, een andere kleur, een vreemde taal en godsdienst

Komt vandaar de scheefgegroeide mentaliteit: leef voor uzelf of beter nog volgens het spreekwoord: "eerst oompje en dan oompjes kinderen."

Wij zijn niet gewend aan deze veelkleurige en verbrokkelde samenleving.

Eerste gevolg daarvan is het geweld dat boven alles uitsteekt. Geweld in alle soorten: verbaal en fysiek geweld, oorlog en agressie, binnenshuis, buitenshuis, geweld in het verkeer, geweld door roofoverval op ons milieu. De atoomdreiging moest ietwat gas terugnemen maar het terrorisme nam de plaats in. Sociale en economische ongelijkheid, discriminatie, ... dat zijn stokpaardjes die aan het licht komen dankzij de groeiende mobiliteit en de communicatiemogelijkheden. Mensen uit andere continenten kunnen we beter kennen dan onze burens voor wie graag omspringt met internettoestanden.

Mensen worden de ellende van de aanzwellende vluchtelingenstromen kotsbeu. Wie worden onze leermeesters met haalbare oefeningen over liefde, vergeving, verdraagzaamheid? Wanneer we eraan beginnen hebben we recht op wederkerigheid: d.w. z. iedereen doet een duit in het zakje. Iedereen leert -moet leren- samen te leven mét andere godsdiensten, mét andere levensbeschouwingen, zonder te willen domineren, of ons eigen te relativiseren. We gaan onszelf moeten gedragen als nieuwe vervormden. Meer en meer dringt het tot ons door dat de vroegere verplichte legerdienst een enorme beschavingsarbeid heeft verricht. Jongeren leefden gedisciplineerd in kazernes, leerden schieten en marcheren, leerden netjes praten

en kwamen met een stukje vakkennis naar huis (chauffeurs bvb.). Je kunt je inderdaad gaan afvragen of die in de huidige omstandigheden met veel immigrantenjongeren niet een enorme disciplinerende en socialiserende werking zou kunnen hebben. Het blijft een interessante beschavingsmogelijkheid.

Het leger werd afgeschaft omdat er geen vijand meer was. Nu zouden we het kunnen en willen instellen omdat we onze eigen vijand zijn geworden. Of moet elkeen met zijn persoonlijke psychiater beginnen.

De vakantiedagen die voor de deur staan zijn hiervoor een uitstekende gelegenheid om de samenleving in haar anderszijn te respecteren. Dan wordt het een prettige vakantie. En dat wensen we jullie allemaal.

Guido Hendrickx
Voorzitter

Een onverwacht bezoek aan het Vredesmuseum

Een klas uit een naburige stad was per fiets op "schoolreis" er verkenning van de streek. Vrij onverwacht belandden ze via een ommetje in de Oude pastoriestraat en ontdekken het bestaan van een museum en de toegangsmogelijkheid. Nieuwsgierig als ze zijn gaan ze poolshoogte nemen. In hun verbazing vergeten ze tijd en planning en willen zonder meer hun resterende tijd op een nuttige manier besteden. Een bereidwillige gids werd in allerijl opgeroepen. Voor de jongeren ging een ongekende wereld open. Immers geschiedenis was voor hen geen verplicht vak.... Een greep uit het dankbaar verslag dat volgde: Het door oorlogswezen en oud-verzetmensen opgerichte vredesmuseum roept met zijn fototentoonstelling de sfeer op van de oorlogsjaren en legt vooral de nadruk op "nacht und nebel"-afloop van de deportaties van hun ouders, familieleden en dorpsgenoten. Spreken over oorlog krijgt hier een gezicht en voor de jeugd in het bijzonder. Het was even stilstaan bij de bijna nooit ophoudende gedachten en bedreigingen van een nazi-regime. Het leerde ons ook dat oorlog voeren niets oplevert, dat niemand er uiteindelijk enige macht kan uit putten en dat er per slot van de

rekening alleen maar onschuldige slachtoffers bij de afrekening betrokken blijven. Namen, data en nummers krijgen een betekenis. Voor velen is oorlog, na dit bezoek, een stuk dichterbij komen te staan en krijgen de vertellingen en anekdotes uit eigen familie-kring een nieuwe en andere dimensie. Voor sommige is het authentieke materiaal en de nevenliggende exposities over de seizoenarbeider en het heemkundig deel een welgekomen afsluiter van een speciaal programma over verzet en onderdrukking. Ongetwijfeld zien we één der volgende jaren deze mensen terug.

Een monument sterft.

Onder deze titel werd het overlijden aangekondigd van Karel Van Miert op 23 juni 2009. De Europese en Belgische politiek was in rouw om deze overledene. De diverse krantenkoppen puilden uit van lovende bewoordingen. Hij werd vooral geprezen om zijn consequente houding welke hem de naam gaf van "de machtigste man van Europa". Collega's politiekers betoonden hun genegenheid en respect in korte gedachten:

- vol respect om zijn koppige en uitgesproken overtuiging
- verdediger van het Europese belang
- pijler van de Europese constructie
- geëngageerd Europeaan
- een bijzonder groot politicus die zich boven taaltwisten wist te plaatsen

Wij prijzen zijn actieve inzet voor de vredesbeweging omdat hij zich verzette tegen de plaatsing van de Amerikaanse kernraketten op Europese bodem. Hij durfde tijdens debatten zelfs de totale afschaffing van atoombwapens eisen. Volgens hem was dit de enige garantie dat ze niet zouden gebruikt worden. Ontwapening werd zijn stokpaardje. Van hem onthouden we dit. De basis voor vrede kan slechts gelegd worden wanneer de wapenuitgaven aan banden gelegd worden. Het is noodzakelijk om de houding van staten en mensen te veranderen en te leren beseffen dat geweld niet het onafwendbare lot van de mensheid is. Hij had het meermaals over grote en kleine bedreigingen. Met grote bedreigingen werd bedoeld terrorisme en de verspreiding van massavernietigingswapens. Kleine bedreigingen liggen in de armoede, ongelijke inkomsten,

verspreiding van ziekten en vooral de beschadiging van het milieu. Hij geloofde in de kracht van dialoog en onderhandelen, en de niet te onderschatten diplomatieke en rechtsnormen. Hij wees er meerdere malen op dat men zich niet mag blind staren op de nucleaire wapens. Chemische en biologische vernietigingswapens zijn de grootste bedreiging voor de wereldvrede. De sleutel tot ontwapening ligt in de mentaliteitsverandering in het beleid van de naties en de wereldleiders. Zijn leven was één pleidooi voor vrede ter ondersteuning van de hulporganisaties. Dat wilde de Stichting toch even meegeven wetend dat deze overledene het altijd voor de zwaksten onder ons heeft opgenomen. De weigering van een staatsbegrafenis getuigt van een uitzonderlijk leider

Guido Hendrickx

Hitler is dood.

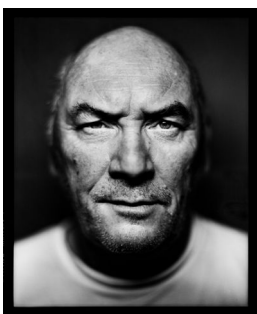
Het is alleszins verrassend wanneer je een uitnodiging in de bus krijgt om naar een theatervoorstelling te gaan kijken. Dit prikkelde de nieuwsgierigheid en daarenboven dat een auteur als Stijn Devillé dit toneelwerk schreef en regisseerde betekende een must. De enige kans om dit nog gaan mee te maken dit seizoen was in Lier. Laatste voorstelling, 30 mei, einde seizoen, stralend terrasjesweer: dus werd niet op veel belangstelling gerekend. Het CC De Mol zat echter goed vol en wat ons nog meer verrastte was de leeftijd van de toeschouwers: zeker tweederden waren onder de veertig jaar. We merkten zelfs groepen van studenten die veel te bespreken en te vragen hadden. Dus de nood aan dergelijke onderwerpen is stijgend.

Dan de voorstelling: We kregen bij wijze van

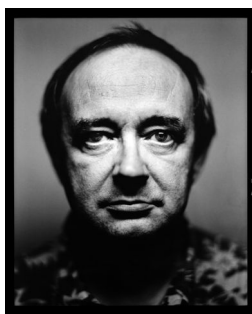
programma bij het binnenkomen gratis «Het belang van Neurenberg». Origineel en met een overvloed aan nuttige gegevens over het vermaarde proces van de Nazi-beulen. We wisten niet wat we konden voorgeschoteld krijgen. Dit onderwerp lijkt geschikt als praatstuk en/of een gerechtelijk herkauwen van de feiten. Het ging echter veel dieper. Devillé pakt de toeschouwer van bij het begin bij de strot en duwt hem met de neus in de feiten. De scherpe tekening van de verschillende nazi-beulen, de schitterende vertolking door het kruim van de Vlaamse acteurs, het was er allemaal. Alhoewel het niet het kortste toneelstuk is, vloog die avond voorbij en was onze aandacht gedurig aangescherpt door de opbouw en de duidelijkheid van de teksten.

Stijn Devillé is tevens een begenadigd regisseur en met de profs van de Leuvense beroepsmensen uit Braakland/Zhebuilding en het Mechelse Arsenaal kunnen we enkel iedereen aanzetten dit te gaan meemaken. Dagen later zit men er nog aan te denken. Voor ons was het pijnlijkste moment wel de opsomming van de manieren waarop werd gedood in de concentratiekampen. Wanneer dit werd aangehaald was het ijsig stil en vertrokken de aangeklaagden geen spier, alsof het niet over hen ging of ze niet wisten wat er gebeurd was.

In de rolverdeling was o.i. Rik Van Uffelen als Rijksmaarschalk Hermann Goering zo echt dat het angstaanjagend werd. Dit kan alleen een topacteur zo brengen. Jos Geens als minister van Buitenlandse zaken Von Ribbentrop speelde een zielig figuur en men moest goed opletten of men kreeg met hem te doen en niets liet vermoeden in zijn presentatie welke belangrijke rol hij speelde bij de «endlösung». Warre Borgmans had een dubbelrol. Misschien was het beter

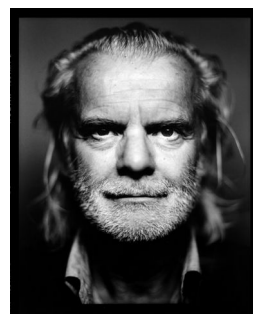
Rik Van Uffelen
Hermann w. Goering

Jos Geens
Joachim von Ribbentrop

Warre Borgmans
Julius Streicher
Hjalmar Schacht

Dirk Buyse
Franz von Papen

Kris Cuppens
Albert Speer

geweest die rollen aan twee verschillende acteurs te geven. Toch kon hij op onnavolgbare wijze de twee rollen presenteren. Als de uitgever Julius Streicher (Der Stürmer) stond hij bekend als de belangrijkste Jodenvervolger uit de partij. Als minister van economische zaken Hjalmar Schacht was het uiteraard een tegengestelde figuur. Deze minder gekende bankier was in feite een spion van de VS en belandde eerder door een communicatiefout voor dit tribunaal. Hij werd dan ook aan het slot vrij gesproken. Vice-kanselier Franz Von Papen kreeg met Dirk Buyse de juiste acteur voor deze rol. Hij was eerder een diplomaat dan een fervente Nazi. Deze moeilijke uitbeelding van een « man van goede wil » bezorgde ons enkele staaltjes van acteren die we niet vlug zullen vergeten.

Deze vice-kanselier kwam al in 1949 vrij. Kris Ceuppens als Albert Speer, de minister van bewapening, maar beter bekend als Hitlers' architect preseteerde eveneens opmerkelijk en gaf gestalte aan een gladde figuur die, ondanks zijn zware vergrijpen, er toch vanaf kwam met 20 jaar. Wat bij deze personages vooral opviel dat ze allen zo raak getekend waren en dat de verschillen duidelijk overkwamen, ook voor een leek in die materie. Dat ligt uiteraard aan de tekst, maar evenzeer aan regie en acteursprestatie.

De aanklager en getuigen speelden op hetzelfde hoog niveau. Sara Vertongen als journaliste Edith Berger, Pieter Genard als Roderick West, Janne Desmet als gerechtspsychiater Rebecca Goldensohn (met ook een beklijvende solo-prestatie) en Maarten Ketels als procureur-generaal Robert Jackson konden de enthousiaste toeschouwers eveneens overtuigen van hun persoonlijke beleving van hun figuur.

De staande ovatie op het einde, na een verwerkende stilte, sprak boekdelen. Er werd nog lange tijd druk nagepraat en conclusie is: Dit stuk moet gezien worden. Dit moet men meemaken. Het is ook een manier om, in plaats van dikke turven van boeken hierover te lezen, een duidelijk inzicht te krijgen in dit proces van Neurenberg.

Volgend seizoen wordt «Hitler is dood» hernomen. Regisseur-auteur stuurde ons de data op. Misschien kunnen we samen naar één van de vertoningen gaan? Laat het ons weten en mogelijk kunnen we dan achteraf Stijn Devillé strikken om nog eens diepgaand na te praten.

De data 2009 in onze streek:

vr 6 en za 7 nov: 20u15 't Arsenaal, Mechelen

zo 8 nov matinee 't Arsenaal Mechelen

za 12 dec CC Tienen

do 17 dec Den Egger Scherpenheuvel

Je kan natuurlijk ook op de website gaan van Braakland/Zhebuilding www.inbreek.be

De "Wilhelm Gustloff"

Eén van de vragen uit de Canvascrack in juni handelde over een schip dat in de Oostzee ten onder ging met vele vluchtelingen aan boord. Direct ging er een belletje rinkelen en zeker zou dat de Cap Arcona zijn. Toen de drie mogelijkheden verschenen op het scherm was dat schip met die naam er niet bij. Het was uiteindelijk de "Wilhelm Gustloff". Nieuwsgierig naar Internet dus. Daar kwam dan de hele uitleg over de grootste scheepsramp ooit.

Dat luxe-cruiseschip kreeg die naam van een nazi-functionaris die door een Joods student in Davos (Zwitserland) met vier schoten werd neergeknald. Dit gebeurde op 4 februari 1936. Natuurlijk werd van Gustloff een martelaar gemaakt en zijn naam sierde de boeg van dit varend paleis. Hitler zelf was aanwezig bij de tewaterlating (op "YouTube" zijn er zelfs enkele filmpjes van te vinden).

Toen de oorlog dan kwam werd het een hospitaalschip. Eind januari 1945 vertrok het uit de haven van Gotenhafen bij Danzig met bijna tienduizend mannen, vrouwen en kinderen aan boord. Vooral vluchtelingen die zowel uit angst voor de aanrukkende Sovjets als voor de terugtrekkende Duitse soldaten trachtten te ontkomen. Een onderzeeër van de Russische Marine lag echter op vinkenslag en met drie torpedoschoten werd de Wilhelm

Gustloff gekelderd. Weinigen konden gered worden , vooral omdat het op die 30 januari 1945 min 17 was en de combinatie van vriezen en donkerte was nefast.

Nobelprijswinnaar 1999 voor literatuur Günter Grass schreef hier een boeiende roman over «Im Krebsgang» (In Krabbengang, uitgegeven bij Meulenhof)

We gingen ook na welke andere grote scheepsrampen hiermee vergeleken konden worden aan de hand van het aantal doden:
«Wilhelm Gustloff»: 7400 (grootste scheepsramp),
«Cap Arcona»: 5000 (6de grootste ramp),
«Titanic»: 1522 (11 de grootste scheepsramp)

De Eikels weer naar Neuengamme

2000-2003-2007- Freddy fietste naar Neuengamme.

2009: Freddy samen met Jules en Danny fietst terug naar Neuengamme...

In 2000 fietste ik van Meensel naar Neuengamme. Gewoon alleen vertrekken in Meensel aan het erekerkhof, met een rugzak, enkele landkaarten en een eenvoudige routebeschrijving. Ik zou na een dag fietsen wel zien hoever ik geraakt was, een bed zoeken, maar er wel rekening mee houden dat de totale afstand van 600 km in vier dagen moest afgelegd zijn. Zo 600 km alleen onderweg met de gedachte aan de augustusdagen 1944 in Meensel-Kiezegem en de gevolgen hiervan zijn wel een zeer aparte ervaring. In de buurt van Neuengamme had ik afspraak met de busreizigers van de Stichting M-K 44 om samen hun jaarlijkse herdenkingsreis mee te beleven en terug naar huis te komen. Dit zou het stramien worden voor de latere fietstrips naar Neuengamme.

In 2003 loste ik de belofte aan drie (fiets)vrienden Jules Beddegemoets, Danny Cauwenberghs en Jef Pittomvils in om samen dezelfde tocht te ondernemen. De reisweg was dezelfde van voor drie jaar en ook voor overnachting had ik nu dezelfde plaatsen gekozen. De eerste nacht in 'sHeerenberg (NL), dan in Merzen (nabij Osnabruck) en vervolgens in Rotenburg. Deze vier dagen samen hebben een onuitwisbare band gesmeed met de wens dit zo snel mogelijk te herhalen.

In 2007 kwam onze wens uit maar tot onze spijt kon Jef niet mee. Dus trokken we er met zijn drieën

op uit. Op een totaal uitgeregende eerste dag na verliep alles prima.

Ondertussen is het 2009, en ondanks mijn voornemen niet meer aan dit avontuur te beginnen starten we over enkele weken terug richting Neuengamme. Jules en Danny zijn er terug bij , Jef moet tot zijn en onze grote spijt terug verstek geven. We vertrekken op maandag 24 augustus in Meensel en via de ondertussen vertrouwde wegen fietsen we in vier dagen naar Neuengamme.

Meermaals vragen mensen mij wat ons drijft om telkens weer die lange reis te maken naar een oord dat zo rampzalig was voor de mensen van Meensel-Kiezegem en zovele anderen. Dan antwoord ik dat dit voor ons vergelijkbaar is met het jaarlijkse bezoek aan de begraafplaatsen rond één november. Toen ik ongeveer de leeftijd had die mijn vader had in 1944 (34 jaar) en kinderen had die bijna even oud waren dan mijn broers en zus en ikzelf heb ik vaak geprobeerd mij in te leven in de situatie waarin vele mensen van ons dorp zich bevonden. Nu in 2009 mijn kinderen zelf kinderen hebben gaan mijn gedachten vaak terug in diezelfde richting. Dan besef je telkens weer welke vreselijke toestanden oorlog en onverdraagzaamheid kunnen teweeg brengen.

Daarom is het zo noodzakelijk dat er initiatieven zijn zoals de jaarlijkse bedevaart naar Neuengamme in ons geval en naar zovele andere oorden met dezelfde intentie. Daarom ook en om de zeer aparte beleving deze fietstocht samen met beste vrienden te kunnen ondernemen ben ik de Stichting M-K 44 zeer dankbaar voor de mogelijkheid die ons geboden wordt op deze manier ons steentje bij te dragen aan de herinnering van wat ooit gebeurde en nooit of nergens meer zou mogen gebeuren in de ganse wereld.

Freddy Duerinckx

Brigade Prinses Irène bevrijdde Leuven
Drie militairen sneuvelden in St Joris Winghe
Herdenkingsplechtigheid op Zaterdag 30 mei

Aan de kerk in Sint-Joris-Winghe werd de ceremonie gehouden maar eerst ging het naar de plaats waar op 6 september 1944 Anthoon Bonte, Anton Bijlsma en Henk de Groot omkwamen aan het kruispunt van de Leuvensesteenweg en de Tweevijverstraat.

De initiatiefnemer Richard van de Velde, wiens vader zelf lid geweest is van de brigade, gaf daar een overzicht van de feiten. De aanwezige oud-leden van de Prinses Irene Brigade en de familieleden van de gesneuvelden waren ontroerd door deze attenties. Burgemeester Chris Desaever en de voorzitter Oudstrijdersvereniging van de Brigade Prinses Irene legden bloemen neer op deze dramatische plaats. Oude legervoertuigen uit Wereldoorlog II brachten de aanwezigen naar de Sint-Joriskerk waar aalmoezenier Van der Vring en pastoor Paul D'Havé samen een mis opdroegen. De Weergalm der Winghe en het Sint-Joriskoor omkaderden deze viering. Op de plaats waar het monument onthuld zou worden voerden volgende sprekers het woord: Drijvende kracht Richard Van de Velde, burgemeester Desaever en generaal-majoor Hemmes.

De dochter van de omgekomen held Anton Bijlsma was uit Engeland overgekomen om deze plechtigheid bij te wonen. Ze vertolkte, namens de nabestaanden van de gesneuvelden, een aangrijpend dankwoord. Daarna onthulde ze samen met de broer van Henk de Groot het nieuwe gedenkteken. Bloemen door afgevaardigden van de Prinses Irene Brigade, het gemeentebestuur van Tielt-Winghe en de familieleden van de slachtoffers werden neergelegd. De Weergalm der Winghe sloot deze ceremonie af met de "Last Post", het Wilhelmus en de Brabançonne.

De receptie ging door in de Vivaldizaal in De Maere. Onze "Stichting Meensel-Kiezegem'44" was er vertegenwoordigd door René Cauwbergs.

De feiten op 6 September 1944

De Brigade Prinses Irène, die Leuven, bevrijdde begaf zich op de weg naar Diest over St.Joris-Winghe. De scoutcars en pantserwagens waren al behangen met bloemen en zingend trok de colonne door het heuvelachtige landschap op weg naar Nederland. Onderweg had de "Witte Brigade" de staf van de Brigade al verwittigd dat er nog Duitsers in de buurt waren. Het bevel kwam om de afstand tussen de voertuigen van vijftig op honderd meter te brengen, maar dat werd door sommigen, in hun bevrijdingsroes, genegeerd. Toen de colonne over een smalle, door heuvels en populieren omzoomde, weg reed nabij St.Joris-Winghe, stopte men plotseling vooraan. Dit had tot gevolg dat de voertuigen van Gevechtsgroep III in elkaar schoven, omdat de Recce (Verkenners) niet voldoende voorsprong had. Totaal onverwacht werd de voorste gevechtsgroep van voren en van rechts beschoten met kanonnen en mitrailleurs. Enige Tigertanks stonden op een 600 meter bij een boerderij gedekt door struikgewas.

Bij die verkenningafdeling werd de allereerste wagen door een tank onder vuur genomen, waarbij de mitrailleurschutter Henk de Groot op slag werd gedood. De mannen sprongen uit de wagens en zochten dekking in de droge sloten. Al heel snel volgden er ontploffingen en stegen rookpluimen boven de colonne op. Doordat men een vredesmars onderstelde was er geen radioverbinding en kwam er geen snel contact met de Batterij tot stand, waardoor het enige tijd duurde voordat er goed artillerievuur werd gegeven. Vanwege aanhoudende passiviteit besloot majoor Beelaerts van Blokland uit de dekking te komen en begaf zich langs de weg naar voren. Koelbloedig over de weg lopend, beval hij zoveel mogelijk manschappen enige honderden meters het veld in te trekken. De controle over de troep was weggefallen: de pelotonscommandanten wisten niet waar hun mensen waren en verdedigingsmaatregelen werden niet genomen.

Er stonden in totaal zeven voertuigen in brand. Zij hadden elkaar aangestoken, waardoor munitie ontplofte.

De troep werd nu gehegroepeerd, waartoe de onderofficieren van de Recce Pompe van Meerdervoort en Reinartz en Luitenant Wolters hun hoofd koel hielden en goede diensten verleende door de mannen zo'n 200 tot 500

Henk de Groot

Anton Bijlsma

Anthoon Bonte

meter het zijterrein in te sturen. Ze zochten dekking in droge sloten en Gevechtsgroep II bracht op korte tijd anti-tankgeschut en zeven ponders in stelling. Ondertussen bestookten de Duitsers de Brigade met kartetsgranaten, welke net bovengronds exploderen en met grote kracht kleine kogeltjes verspreidden, waardoor er vele gewonden vielen. Nadat ook nog Britse tanks werden ingezet, bleek bij nadere inspectie van de infanteristen dat de meeste Duitse tanks buiten gevecht waren gesteld of verdreven. De verliezen en materiële schade bij de Brigade waren groot: 3 doden (Anton Bijlsma reed op een landmijn en Anthoon Bonte werd zittend van zijn motor geschoten. Zij overleden kort na elkaar aan hun verwondingen), 14 gewonden en 4 pantservoertuigen, drie Brengun carriers en 4 trucks waren uitgebrand.'

De graven van Bonte en Bijlsma liggen op de Stadsbegraafplaats te Leuven. Henk de Groot lag eerst op een kerkhof te St. Joris-Winge, maar is op verzoek van een broer en zuster van de overledene later verplaatst naar de Erebegraafplaats te Loenen, nabij Arnhem in Nederland.

Nieuw Boek over het drama van Meensel-Kiezegem door Raimund Gaebelein

De voorstelling van dit werk "Begegnung ohne Rückkehr" (Ontmoeting zonder terugkeer) zal plaatsvinden op dinsdag 22 september 2009 om 19 uur in de Boekhandel Leuwer in Bremen. Het handelt over de gebeurtenissen in augustus 1944 in de gemeente Meensel-Kiezegem, de achtergronden en het verloop van de twee razzia's, tijdens dewelke twee "Stormtroepen" van "Germaans Vlaanderen", versterkt door de Vlaamse Wachbrigade en Feldgendarmarie onder Duits bevel, 98 van de 900 inwoners naar de Gestapo-folterplaatsen van Leuven en Brussel vervoerden. Van de 68 die naar het KZ-Neuengamme en zijn bijkampen werden gebracht kwamen er slechts 5 levend terug. Het zoeken naar sporen van de laatste rustplaatsen van de slachtoffers leidde in 2002 tot de ontmoeting en samenwerking tussen de "Stichting Meensel-Kiezegem '44" en de VVN-BdA (Vereinigung der Verfolgten des Naziregimes, Bund der Antifaschistinnen und Antifaschisten). Bremen. Het boek telt 64 bladzijden en verschijnt in het Donat Verlag Bremen en is te koop voor 7 euro.

(ISBN 9783-938275-61-0). Het voorwoord werd verzorgd door burgemeester van Tielt-Winge, Chris Desaeve-Cleuren. Het nawoord werd geschreven door dr. Detlef Garbe, directeur van KZ Gedenkstätte Neuengamme.

Meer over Raimund Gaebelein

Raimund Gaebelein, geboren in 1947 te Marburg/Lahn. Hij studeerde van 1967 tot 1973 Geschiedenis, Politieke Wetenschappen en Filosofie aan de Philipps-Universiteit in Marburg. In 1977 behaalde hij het diploma als Gymnasiumleraar. Van 1977 tot 1978 leidde hij een opvangtehuis voor daklozen in Derry (Noord-Ierland). Van 1978 tot 2007 was hij taalleraar en Sociaalhelper in Taalschule, Welvaartsverbonden en Arbeidsbedrijven in Bremen. Hij is eveneens commissielid en Landsvoorzitter van de Vereniging der Vervolgden van het Naziregime en de Bond der Antifaschisten in Bremen.

Ook als redacteur van de "Bremer Antifaschist" is hij werkzaam. Als stadsadviseur voor Gröpelingen (stadsdeel van Bremen) en schrijver kennen we hem. Hij is o.a. Verantwoordelijk voor de "Mantel des Schweigens", interviews met gewezen Belgische Neuengamme-Gevangenen voor de Videofilm van Katinka Schröder "Die Leeren Gräber von Meensel-Kiezegem" in 2005 en in 2006 vertaalde hij naar het Duits Ina Staberghs' Gedichtenbundel "Neuengamme - Ik kwam terug".

Dit mag je ook weten en niet vergeten...

Hagelands Vredesmuseum...

Op zondag 19 juli 2009 was de cafetaria in Huize Hageland (Het Karhuis) in onze veilige handen. Een vruchtbare vergadering ging de horeca-activiteiten vooraf. Er staat heel wat op het programma. Zo weten we o.a. al de data van schoolbezoeken van Weert (NI-18 september), Sint-Joris-Winge (10 november) en het Atheneum van Diest (12 november), de geplande rondleidingen (nog zonder vaste data) van families, verenigingen en scholen en de volgende afspraak in het Karhuis. Deze gaat door op 20 september en is een aanrader. Het is dan eveneens de dag dat de deelnemers aan onze 12de Herdenkingsreis samenkomen om na te praten, foto's en dvd's te bekijken en afspraken te maken. Iedereen is uiteraard welkom en het verleden leert ons dat dit telkens prettige, gezellige bijeenkomsten zijn. Velen maken dan ook gebruik van de gegidste rondleidingen in ons Hagelands Vredesmuseum. Het is traditioneel de dag dat de eerste inschrijvingen voor de volgende Herdenkingsreis (13de) genoteerd worden. Van harte aanbevolen...

Aandacht voor onze abonnementen!!

Wie onze Nieuwsbrieven op papier ontvangen betalen jaarlijks een tussenkomst van 5 euro ('t Mag ook meer zijn) op onze rekening 146-8037688-15 met vermelding Nieuwsbrief MK'44 & jaartal.

Voor degenen die twijfelen: wanneer er een rode stip op het voorblad staat is het jaarabonnement verlopen.

Ook suggesties en positieve opbouwende kritiek zijn altijd welkom.

Dr Detlef Garbe, directeur van het KZ-Gedenkstätte Neuengamme, zal aanwezig zijn op vrijdag 28 augustus tijdens ons bezoek en plechtigheid aan het beeld "De Wanhoop van Meensel-Kiezegem".

Samenwerking met Neuengamme: In de permanente tentoonstelling in de stenen gebouwen van het KZ-Neuengamme zal een permanente plaats voorbehouden worden voor het drama van Meensel-Kiezegem. In afspraak met Martin Reiter, medewerker aan het archief van Neuengamme en pedagogische begeleider,

en zijn collega Christine Eckel, verleeft de "Stichting Meensel-Kiezegem'44" zijn volle medewerking. We zijn de medewerkers van Detlef Garbe dankbaar voor hun inzet en werking.

Ook zullen we tijdens onze reis weer Andreas Lappöhn als gids mogen ontmoeten. Hij is zowat onze vaste gids en vriend geworden gedurende deze twaalf jaren.

Ina Stabergh, die nu Hagelanddichter is benoemd, en bij ons vooral geliefd en bekend om haar poëziebundel "Neuengamme, Ik kwam terug", is momenteel druk aan het werk aan gedichten over pater Damiaan. Inspirator van dit gedicht is een ver familielid van Pater Damiaan, beeldhouwer André Verbruggen (deze is de broer van Herman Verbruggen, bekend van FC De Kampioenen als Marcske). Om inspiratie op te doen ging de dichteres naar zijn atelier. Het zal geen saai, beschrijvend gedicht worden over het leven van Jozef De Veuster. Ina gaat er ook twee versies van maken: Eén voor volwassenen en één voor kinderen.

Ina Stabergh zal tijdens de festiviteiten in oktober te Tremelo het nieuwe gedicht voordragen. Mogelijk wordt het ook gegraveerd en buiten bewaard op historische plaatsen. Dit gebeurde eerder al met haar gedichten over Diest (toen ze stadsdichter was) en in Tielt-Winge.

De "Stichting Meensel-Kiezegem'44" feliciteert haar van harte met deze waardering van haar kunst.

Willy Cockx uit Holsbeek/Kiezegem zou dit jaar voor de elfde maal mee naar Noord-Duitsland reizen. Een zwaar werkongeval verhindert dit. Hij ligt plat met een dubbele beenbreuk, een elleboogbreuk en nog een reeks andere open- en schaafwonden. Hij vindt het, net als wij, super-spijtig. Hij was onze jaarlijkse cineast en nam bijna al onze herdenkingsreizen op. Daarom richten wij de vraag aan de medereizigers: Voelt iemand zich geroepen om opnames te maken van deze 12de trip? Laat het ons weten, want naast onze foto's (vooral van Marc cauwbergs) zijn dat de beste souvenirs.

Aan Willy, vanwege de "Stichting Meensel-Kiezegem'44" een vlug herstel en zo rap mogelijk weer in ons midden.

Onze fietsers, Freddy, Danny, Jules & Jef zullen op 9 augustus aan het monument te Kiezegem tijdens de plechtigheid bloemen neerleggen. Zij vertrekken op maandag 24 augustus aan het Kerkhof van Meensel. Supporters zijn welkom.

Op diezelfde plechtigheid zullen **leerlingen** uit de klas van onze medewerker **Valère Van Gramberen** (t Hagekind) aangepaste gedichten voordragen.

Ook interessant om weten is dat in november door het Vaartteater uit Wijgmaal het toneelwerk "**Höss**" wordt opgevoerd. Dit is een première over de beul van Auschwitz. Het werd geschreven door muziekproducer van één, **Dirk Blancke** en door hem geregisseerd. Dit wil zeggen dat we een hoge kwaliteit mogen verwachten. Enkele jaren geleden bewerkte hij ook met veel succes 'Casablanca' dat onder zijn leiding o.a. in de Leuvense stadsschouwburg met veel bijval werd opgevoerd.

Documenten.

We worden regelmatig in het bezit gesteld van merkwaardige en historische documenten allerhande. Omdat ze niet zouden verloren gaan zijn er heelwat bezitters die ze ons overhandigen. Die komen later, bij eventuele uitbreiding van het museum, in een vitrine terecht. Ook zullen we in de mate van het mogelijke deze geschriften publiceren (uiteraard mits toelating van de donateurs).

Deze maal kregen we het hele archief van Laermans René, één van de drie slachtoffers van Glabbeek, in handen. Zijn neef Theo Mahy uit Kessel-Lo vertrouwde het ons toe. We kregen naast de eigenhandig in potlood geschreven brief o.a. Ook een bidprentje van de geseling van Jezus waar hij aan de achterkant op schreef: Aan mijn liefste zuster (de moeder van Theo n.v.d.r) 18-10-1943 Laermans René Wees mij indachtig. Er zit ook een chocoladeomslag bij van Côte d'or extra-dry met achteraan in potlood genoteerd : Zoet aandenken van mijn Laatste Eetmaal gekregen Van den Eerwaarde aalmoezenier. Laermans René.

Er zijn ook afdrukken bij van de geschriften van zijn twee vrienden die eveneens werden neergeschoten op de schietbaan in Brussel. Deze komen later aan de beurt.

Brussel 19-10-1943

*Teergeliefde Moeder Broeders Zuster
schoonbroeder en familie leden voor mijn
allerlaatste brief kom ik u te laten weten
dat wij morgen vroeg om 7 ½ terecht gesteld
worden ik Georges en Jozef
doch liefste moeder en familie ween toch niet
over mij doch bid voor onze zielerust ik mag
naar mijn lieve Vader gaan die zo veel voor mij
(doorstreept) ons gedaan had en die wij zoo
vroeg verloren hebben maar nu zal ik gelukkig
zijn met hem en over mijne moed (doorstreept)*

*Liefste moeder Broeders en zuster en
familieleden waken*

*Doch Liefste Moeder heb geen verdriet ik zal
zeer gelukkig sterven ik mag de hele nacht bij
den priester verblijven ik mag nog mis hooren
biechten en te comunie gaan en dan zeer
gelukkig sterven dus Liefste Moeder ween niet
maar bid veel voor ons in de schone hemel zal ik
mij gelukkig achten om over u te waken om al
het goede dat gij dag en nacht voor mij gedaan
hebt.*

*Liefste zuster en schoonbroeder zorg goed voor
mijne liefste moeder en Broeders troost hen en
bid veel voor mij eens zien wij elkander weder in
de schoone hemel*

*Liefste Broeder Georges blijf goed uw best doen
voor uw Liefste moeder troost haar en bid veel
voor mij*

*Liefste marcel blijf steeds braaf en doet nog
meer uw best voor uw Liefste Moeder dat zijn
geen verdriet heeft en bid zeer veel voor mij.*

*Liefste Fonske uw lieve Broeder René gaat naar
de hemel bid veel voor mij hebt geen verdriet
voor mij zorg goed voor onze Liefste moeder die
toch zooveel voor ons gedaan
heeft dag en nacht*

*Liefste Liaske bid veel voor uw Broeder René
wees altijd braaf en leeft slechts voor het welzijn
van uw liefste moeder en troost haar.*

Zeer beminde famillie vroeg tijdig wordt ik uit uw midden gerukt doch ween niet troosts mijne liefste Moeder Broeders en zuster bid zeer veel voor mij zoo helpe mij God

Ziehier Allerliefste Moeder Broeders zuster familieleden vrienden en kennissen een allerlaatste wensch van mij schenk vergiffenis aan al mijne vijanden en ik vraag ook Vergiffenis aan al mijne vijanden voor al het geen ik zou misdaan hebben het zij aan eender wie bid zeer veel voor mij dat ik toch zou mogen gestorven zijn in de armen van ons Heer Jezus Christus welke voor ons gestorven is

Allerliefste moeder Broeders zuster en famiellie een laatste vaarwel aan u en mijne beminde vrienden en kennissen vergeet mij toch nooit in uwe gebeden.

Vaarwel allerliefste Moeder ik zal gelukkig zijn bij mijne Allerliefste Vader bid veel voor mij en Vader

Vaarwel liefste zuster bid veel voor mij en Vader

Vaarwel Liefste Broeder Georges bid veel voor mij en Vader

Vaarwel Liefste Broeder Marcel bid veel voor mij en Vader

Vaarwel Liefste Broeder Alfons bid veel voor mij en Vader

Vaarwel Liefste Broeder Elias bid veel voor mij en Vader

Vaarwel Liefste famillie Leeft slechts voor God en bid voor mij allen dat ik mag gelukkig zijn in den hemel bij Mijn Liefste vader

Liefste moeder laat deze wensch aan mijne familieleden onze heer pastoor Vrienden en kennissen lezen en dat zij mij niet vergeten en hebt geen verdriet maar bid voor mij.

Vaarwel Liefste Moeder Broeders Zuster famillie vrienden kennissen weent niet maar blijf getrouw in uw gebed.

Een Laatste vaarwel van Laermans René. Liefste Moeder bid voor mij en schenk mij uwe zegen. Vaarwel

Ik ook Lieve Zuster en haar kinderen vraag een klieu gebedt voor mijne zielerust, en gaat ook U grootouders al eens troosten. A.U.B

Denruyter Joseph

Treur niet voor ons leeft met moed en vertrouwen

Lambrechts G

(De twee laatste alinea's zijn toegevoegd door zijn medeveroordeelden uit Glabbeek)

Ons Contacteren...

Hagelands Vredesmuseum
Huize Hageland, Oude Pasto-
riestraat 22, 3390 Tielt-Winge
Geleide rondleidingen, elke
derde zondagnamiddag van
de maand, reservaties: Tel.
016/53 66 94, e-mail:
ann.verrek@tielt-winge.be

Onze Medewerkers...

Dagelijks Bestuur:

Guido Hendrickx, Voorzitter

Binkomststraat 56, 3391 Meensel-Kiezegeg, Tel 016/487878

René Cauwbergs, Reisleider

Glabbeksesteenweg 93, 3390 Tielt-Winge, Tel 016/632460

Oktaaf Duerinckx, Redactie & Gids

Karekietenlaan, 30 3010 Kessel-Lo, Tel 016/355232

Verantwoordelijken:

Marc Cauwbergs, Foto's en Tentoonstellingen

Binkomstraat 42, 3391 Meensel-Kiezegeg, Tel 016/635854

Tom Devos, Webmaster & Vormgever

Wingerstraat 12, 3390 Sint-Joris-Winge, GSM 0499/537896

Ingrid Hendrickx, Secretariaat

Kapellekensweg, 32 3391 Meensel-Kiezegeg, Tel 016/640309

Rudi Peeters, Wapens en Tentoonstellingen

Kerkstraat 85, 3391 Meensel-Kiezegeg, GSM 0486/104960

Valère Van Gramberen, Pedagogische Activiteiten

Bleukenweg 27, 3390 Tielt-Winge, Tel 016/631920

Medewerkers:

Patrick Aerts,

Preterstraat, 24, 3118 Werchter Tel 0477/192775

Eric Callaerts,

Pastoor Dergentlaan, 106, 3200 Aarschot Tel 016/746313

Maarten Callaerts,

Pastoor Dergentlaan, 106 3200 Aarschot Tel 016/746313

Freddy Duerinckx,

Gellenberg 107, 3210 Lubbeek Tel 016/621238

Evrard Van Goidsenhoven,

Hamelendreef 27, 3300 Tienen GSM 0476/324401

Alfons Vuchelen,

Henri Dotremontstraat 6, 3320 Hoegaarden, Tel 016/634955

Betty Vuchelen,

Stoopkensstraat, 110 3320 Hoegaarden Tel 016/767936

ABONNEER NU!

Inschrijven om de nieuws-
brief via de post te ontvan-
gen kan steeds door een
kleine jaarlijkse bijdrage
in de druk- & portkosten.
Gelieve hiervoor een mini-
mumbetrag van 5 Euro over
te schrijven op ons rekening-
nummer (146-8037688-15)
met vermelding "Nieuws-
brief 2008 - Naam - Adres".

De Nieuwsbrief is wel gratis
beschikbaar via
e-mail. Inschrijven kan op
**[niewsbrief@meensel-
kiezegem44.be](mailto:niewsbrief@meensel-
kiezegem44.be)**.

Een extra vrijwillige
bijdrage wordt doch altijd
geapprecieerd.

Ons helpen kan via
rekeningnummer
149-0567841-75

COLOFON

Redactie: Oktaaf Duerinckx

Vormgeving: Tom Devos

Foto's: Marc Cauwbergs

Driemaandelijkse Nieuws-
brief over de Stichting
Meensel-Kiezegeg '44.

Meer informatie kan u steeds
vinden op onze website:
meensel-kiezegem44.be

